

Uredništvo
in upravljalstvo:
Kolodvorska
ulica št. 16.
Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.
Rokopisi se ne
vračajo.

Inserati:
Šeststopenjska peti-
vota 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
gopust.

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja
za Ljubljano
v upravljalstvu:
za celo leto 6 gl.,
za pol leta 3 gl.,
za četrt leta 1 gl.
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja
za celo leto 10 gl.,
za pol leta 5 gl.,
za četrt leta 2 gl.
50 kr. in za jeden
mesec 86 kr.

Štev. 25.

V Ljubljani v soboto, 31. januarja 1885.

Tečaj II.

Kedo se je osmešil?

V jedni zadnjih številka našega lista smo že govorili obširneje o žalostni in smešni ulogi, koju so igrali nekateri naši mestni odborniki v zadevi nemške ljudske šole v Ljubljani, vendar ne moremo si kaj, da ne bi napisali o istem predmetu še sledečega dopisa, ki se nam je od zelo čislane strani doposlal:

Doslednost je lepa čednost, in po vsej pravici jo visoko čislamo pri pojedincu. Sicer pa človeško življenje je toliko konfliktov prouzročuje med nenasičljivim hrepenenjem človeške strasti in brezugetnim imperativom naših dolžnostij, da se čestokrat posameznikom niti v greh ne šteje, ako, odstopivši od prvotnih sklepov, se umaknejo oblastni sili dejanskih razmer. *Die angeborene Farbe der Entschliessung, von des Gedankens Blässe angekränkt*, — kedo ni že izkušal vekovito veljavo Hamletovih besedij na lastnem psihičnem bitju? Toda kar se odpušča individualni slabosti, ne dá se odpustiti parlamentni skupini, katera je poklicana, v svojem delokrogu izvrševati važne javne naloge ter to, kar je sklenila po tehtnem preudarku, uživotvoriti z vso požrtvovalno energijo. „Niti za las nazaj pri enkrat proglašeni sklepih“, — to biti mora vodilo vsaki korporaciji, ki se briga za to, da se ji ne more očitati nepremišljenosti in ženska nedoslednosti.

Vsekako je tedaj čudovita prikazen, da se domače radikalno časopisje doslej še ni spodbudilo nad mnogovrstnimi nedoslednostmi sedanje večine ljubljanskega mestnega zastopa. Gospoda je pač sila oprezna, ako gre za pezdiranje v očeh svojih krvnih bratov zmerno-narodne stranke, toda če pridejo v poštev bruni in tramovi v lastnih očeh, potem so v veliki zvezdarni „Narodne Tiskarne“ slepi in gluhi. In vendar, koliko ugodnih prilik jim je tekmo jednega leta ponujala skrajna stranka, gospodujoča v ljubljanski mestni hiši, da bi narodni Rodomonti vso svojo strogost lahko razkazali nad omahljivostjo svojih lastnih voditeljev!

Ne treba daleč nazaj segati, ako se hoče

dobiti dokaze za istinitost naše trditve. Spominamo se predloga, kojega je priznana avtoriteta med našimi prenapeteži, g. Iv. Hribar, stavil in po svoje utemeljeval v mestni zbornici. Iznemadil je večino, nepripravljeno na take huzarske naskoke, in zares se je slovesno sklenilo, od deželnega šolskega oblastva zahtevati upeljavo slovensčine kot obligatnega predmeta za neslovenske učence na ljubljanski realki. Komaj se je rodil nadobudni sad plovitega očeta, že so pri zibelki mu kumovali vsi novinarski botri, kateri svoje inspiracije dobivajo iz novinarskega urada na Kongresnem trgu. To vam je bila sveta razjarjenost nad nezatno manjšino, katera se je tedaj drznila ugovarjati nezakonitemu nasvetu! *Anathema sit*, razlegalo se je iz uredniškega kotišča „Slov. Naroda“ in „Slovana“, iz solne Gorice pa je veselo odmevalo drakoničnemu „prekemu sudu.“ In danes, leto dni kasneje? Dotični sklep se niti izročil ni deželnemu šolskemu svetu, sami so ga vrgli pod klop in nikomur se več ne sanja o stvari, katera je pred jednim letom še toliko prahu provzročila po slovenskem časopisju. Čemu tudi? sklepati o kaki stvari in izvršiti jo, to sta vsaj v nekaterih krogih dve po vsem različni tvarini!

Potem je prišla na dnevni red zadeva mestne klavnice in njenega regulativa. Ker je nasilstvo nekaterih glasnih odbornikov nadvladalo v mestni sobani, sklenilo se je, v istini le v slovenskem jeziku objaviti dotične naredbe. Vlada je ugovarjala sklepu, češ, da je v dejanskem nasprotju z državno enakopravnostjo, a s svojim ukazom je bila dregnila v sršenovo gnezdo, in po burnem protivju skrajnega narodnega krila bilo je pričakovati, da se takoj črna vojska vzdigne proti „nemškutarski“ vladi. Ali ko se niti zmenili niso na Turjaškem trgu za nedostojni krik nekaterih časnikarskih glumačev, ko se je *pur et simple* oktroiral bistveno predrugačen klavnični red v obeh jezikih, bil je takoj mir besedovanja, in vsi prejšnji protesti in grožnje izgubile so se, kakor se izgubljajo pustinske reke v peščeni puščavi.

Lepa, mlada gledališka igralka, katera je ravno nameravala nastopiti nameščenje v... praznovala je tukaj odhodno.

Družbica hotela je ravno piti kavo, a vmes je šepetajoč kramljala, ker je umetnik sedel pri glasoviru ter igral Chopinove nokturne. Le jedna oseba poslušala je z vso dušo to bolestno sladko, neumljivo otožno, koprnečo, hrepenečo godbo... junakinja tega večera.

Mož ob glasoviru vpiral je svoj pogled tako močno, tako živo v njo, kakor bi jej v zvokih govoril nekaj gotovega... Zdelo se je, da ona umeje govor. Mož je bil že prestopil mlada leta. A njegovo temno oko odsevalo je strast, njegov bled, z brado neobrasen obraz kazal je veliko živahnost in temni, kodrasti lasje dajali so mu mladostno-romantičen izraz.

Zdaj se je dvignil ter pristopil h krasni ženski.

Ta je odgrnila pregrinjalo pri oknu:

„Sneži — sneži!“

Pogledali smo ven. Govorili smo o ledu,

Najhujši moralni udarec za kolovodje narodnega radikalstva v ljubljanski mestni hiši pa je zadeva nemške mestne šole. Deželni šolski svet se je ravnal strogo po zakonu, pred očmi imel je vzvišeno načelo enakopravnosti in istinite koristi slovenskega naroda, ko je odločno zahteval ustanovitev dotičnih zavodov. Preje se ni moglo ustreči opravičeni želji slovenskega prebivalstva, terjajočega slovenske šole, kajti nikakor ne gre, odpraviti jedno krivico s tem, da se na njeno mesto postavi druga. Ali kar je uvidevati moral vsak rodoljub, kojemu strankarska strast ni zadušila pravnega čuta, kateri vsakemu privoščil, kar mu gre, tega niso hoteli spoznati v „Slovanovem“ generalnem štabu, koder bi najraje po svoji slepi volji določali usodo našega naroda. *Flectere si nequeo superos, Acheronta movebo*, bil je tedaj glavni zadržaj poročila šolskega odseka, izdelanega od mojstra — pravnikarja dr. Tavčarja. Tožba nad tožbo, tako se je rotill „Slovanov“ Tribonianus. In zares, vse je šlo po njegovem načrtu; sicer z nezatno večino, a vendar sklenen je bil priziv do naučnega ministerstva in — ako ta ne pomaga — pritožba pri upravnem sodišči. Toda glej, obrok za rekurz je potekel — in od svečano naznanjenega sklepa, oziroma o izvršitvi njegovi nikjer ni duha ne sluha! Zopet tedaj mahljaj po zraku, zopet udarec v vodo, zopet dokaz prečudne doslednosti, s kjo se odlikujejo junaki fraze v radikalnem branišči.

O pravem času spregovoriti pravo možato besedo, spregovoriti jo brez plahočih ovinkov, je v istini dandanes zasluga, in tedaj mora narod slovenski uprav hvaležen biti dr. Bleiweisu, kateri je Janezka poklical s pravim krstnim imenom. „Osmešili ste se pred svetom“, s glasil se je krepki izrek, s kojim je označil govornik netaktno postopanje „Slovanovih“ dirigentov. Da g. dr. Ivan Tavčar ni molčal, razume se sicer samo po sebi. Baje ker sodnije ni bilo blizu, pribežal je k predsedniku ter od njega zahteval, naj se predrznež k redu pozove, kateri je s smelo roko segal po njegovem lavorovem vencu.

o drsanji, o zimski modi in zimskem blagu za obleko, naposled o Božičnem prazniku.

Muzik gledal je čudovito srpo ven v bel vrtinec snežink.

„Na koga misliš?“ šepetala je krasna ženska nemirno.

„Na svoje otroke,“ odgovoril jej je z zamolklim glasom.

„Za Boga — ti moraš — moraš postati prost — ti si umetnik, Edmund!“

Družba razšla se je pozno. Dame so prej odšle, gospodje so še igrali nekaj iger.

Tudi Edmund, muzik, bil je med slednjimi, med zakasnelimi. Prav počasi stopal je skozi tihe ulice proti oddaljenemu predmestju, kjer je bilo njegovo stanovanje.

Zdaj je ležal na debelo sneg po ulicah in trgih, le tu in tam pregažen z vozovi ali človeškimi stopinjami.

Nebo se je zjasnilo in mesec je svetil skozi belkasto meglo.

Edmund je obstal ter težko sopel. — Kaj mu je pripovedaval sneg ob njegovih nogah: Božič za njegove otroke — drva, pre-

Listek.

Prvi sneg.

Ves dan je bilo nebo s temnimi oblaki prepreženo. Zdaj, na večer še le, ponehal je ostri sever in zrak se je napolnil s tankimi ledenimi iglicami, katere so se vsedale na nosove, nihče ni vedel kako in od kod. Polagoma povečali so sneženi kosemci, nastali so pravi kosmi iz njih, kateri so se opotekajoči gibali po zraku — prvi sneg!

Otroci kričali so veselo po ulicah. Odraščeni ljudje hiteli so k oknom in vratom ter so opazovali prvi sneg. Na strehah vozov ležalo ga je že toliko, kakor tenak bel pajčolan, na tlaku pa se je raztopil v temno mokrino.

Brzo nastal je siv mrak. Tiho in polagoma, ob nepremikajočem zraku snežilo je še vedno.

V odlični gostilni vzdignila se je ravno od obeda mala družba veseljakov, sestoječa večinoma iz gledaliških igralcev in igralk.

To se dr. Tavčarju sicer ni posrečilo, za to pa je kot poročevalec z hvalevredno trudaljubivostjo se mučil in potil, da bi opral zamorca ter ljubljanskim davkoplačevalcem dokazal, da se obrok ni zamudil iz gole nemarnosti, temveč da je izvršitev prvotnega sklepa izostala radi globokih, jako tehtnih razlogov.

Čakali smo in čakali, da se oglasi kak drug list, kateremu je mari za ugled prvega občinskega zastopa na Slovenskem ter svoje mnenje pové o dejanskem fiasku, kojega je doživela radikalna politika v mestni sobani. Čakali smo zastop, in vendar je stvar tako jasna, hiba dotičnih gospodov tako očividna!

Kajti subjektivno mnenje dr. Tavčarjevo postalo je vsled glasovanja v mestni zbornici pravokrepnen sklep, kateremu je trebalo le izvršitve. Naloga odsekova, oziroma poročevalčeva naloga je bila izključno ta, obliko nasvetovati, v kateri se bode odgovarjalo znamenemu ukazu dež. šolskega sveta. Recimo tedaj, da so se med tem razmere v toliko bilo predrugačile, da se je celo odseku prvotni prenačljeni sklep odveč zdel, kaj mu je tedaj bilo storiti? Gotovo nič drugega, nego da o pravem času, dokler obrok še ni bil zamujen, če treba tudi v izredni seji, razloži svoje predrugačeno mnenje o tej sila važni zadevi ter na ta način priliko ponudi zbornici, odločiti se za jedno ali drugo rešitev perečega vprašanja. Ali odlašati s stvarjo, dokler ni bil *fait accompli* vstvarjen vsled zamujenega obroka, in stoprav potem, ko niti časa več bilo ni za priziv, stopiti pred mestni zastop, to kaže sigurno tako preziranje nasproti dostojanstvu mestnega zastopa, da bi najmanj pričakovali od one stranke, katera baš v tej spoštovani korporaciji čisla najtrdnjši steber svojega vpliva v deželi.

In še nekaj! Redkokedaj čuli smo tako jalov argument iz zagovorniških ust, kakor v omenjeni debati. Kaj smo mi vedno trdili? Da je postopanje dež. šolskega sveta bilo skozi in skozi zakonito. To so zanimali protivniki na Kongresnem trgu. Sedaj pa jih je razsodba upravnega sodišča v pravdi za liberško česko šolo osvedočila, da sta njih mojstra tudi v tej pravni zadevi jako slabo bila poučena. Sploh smo tega prepričanja, da se z navadnimi zvijačami — pravi odvetnik se enakih itak nikdar ne poslužuje — tedaj z zvijačami jezičnega dohtarja politična vprašanja ne reševajo. Tega niso hoteli spoznati; prav po nepotrebnem izzivali so beli Ljubljani odium intolerantnosti, vzgled so dali nemški večini po drugih mestih, kako postopati s slovenskimi minoritetami, sami so votlino izvrtali v našo trdnjavo, prevažnem članu XIX tem. zak., kojega bi baš mi Slovenci morali varovati kakor punčico v očesu — in kaj so dosegli s svojo trmoglavostjo? Gotovo le to, kar se jim je očitalo v javni seji: Osmešili so se pred svetom! Mi pa, kojim je na sreci blagor našega glav-

môg, zimski obleka — dolgi, tihi večeri doma pri pohlevni svetiljki — v krogu svoje družine. In za njim kakor ves drug svet — tuja, krasna soba v hotelu, lepa prijateljica, katera mu šepeče, naj si napolni kovčge, naj gre z njo, umetnik je povsodi doma! In polastila se ga je vendar zopet skrivna boleat pri pogledu tega prvega snega, kateri ga spomina na njegovo domače življenje, njegovo družino. Pred seboj vidi vesele obraze svojih otrok: Miroslav se je gotovo veselil snega, on je tako živ. Kepe metati, drsati se, to je njegovo veselje. In mali deklici, gotovo sta mislili na božičnico. In kje je bil med tem njih oča?

Kakor bi hotel samotni potovalec ubežati lastnim svojim mislim, tako hitro je korakal zdaj dalje. A ni jim mogel ubežati. Zdaj je bil uže pred svojo hišo. Okna njegovega stanovanja so bila temna; najbrže je uže vse spalo. To je bilo dobro zdaj, ko je tako razburjen...

Odpri je tiho s ključem, prekoračil je polahno sobo, katero je razsvetiljeval bledoben lunin svit; v tej sobi spali so njegovi trije otroci in čulo se je njihovo redno dihanje. Šel je potem v svojo sobo ter prižgal luč.

nega mesta, mi, ki se spoštljivo klanjamo mestnemu odboru ter dejanski večini njegovi, obstoječi iz treznih, praktičnih in pravično mislečih someščanov, bolestinu srcem moramo vsklikniti: Koliko časa še bode mestni zastop dopuščal, da si glavno nalogo v njem prisvajajo taki nezreli politiki?!

Iz državnega zbora.

Na Dunaji 29. januarja.

(Konec.)

Kakor smo uže včeraj povedali, bilo je nadalje na dnevnem redu prvo čitanje predloga poslanca dr. Meznika in drugov, naj se izdadó dodatna določila k zakonu z dné 27. decembra 1880, drž. zak. št. 151, gledé premembe zakonov o pridobitnini in dohodnini in določil pri njih uporabljanji na pridobitninske in gospodarstvene zadruge in posojilnice.

Posl. dr. Meznik je v utemeljitvi omenjal, da njegov in dr. Mengerjev predlog imata ta namen, da bi se hranilnice in posojilnice pospeševale. Hranilnice in posojilnice da so velikega pomena in da bi se z njih pospeševanjem rešilo uže precejšen kos socijalnega vprašanja, češ, da revež nima družega sredstva nego posojilnice in hranilnice, katere ga morejo rešiti propada. Po zakonu z dné 27. decembra 1880 se je obdačenje teh posojilnic postavilo na racijonelno podstavo. Ta podstava je bila v tem, da so se samo bilančni dohodki obdačili. A če ti zavodi ne posodijo svojega premoženja svojim članom, če ga morajo oddati drugim denarnim zavodom, zgubijo to prednost novega zakona. To pa ni spekulacija, to se godi samo zaradi tega, da denar ne leži mrtev. Govornik kazal je nadalje, kako se neracijonelno obdačujejo posojilnice, tako da so pri obdačevanju mnogo na slabšem nego veliki denarni zavodi.

Ministerijalni svénik Huber je odgovarjal, da je obdačevanje obrestij od hranilnih ulog zadružnih članov v zakonu utemeljeno, o čemer je odločilo uže upravno sodišče. Vlada pa je v slučajih, kadar se je naložilo kako neosnovano in neutemeljeno obdačenje, storila vselej potrebne naredbe vsa nacijo teh odnošajev. Vlada tudi nikakor ni nasprotna hranilnicam in posojilnicam, torej tudi ne njih se tičočih dobrohotnih predlogov.

Govoril je še dr. Menger ter dokazoval, da ni glavnica lastnina posojilnice, če se od članov dotične posojilnice posodi katera svota.

Meznikov predlog izroči se odseku za hranilnice in posojilnice.

Dalje je bilo na dnevnem redu čitanje vladne predloge o ustanovitvi sedeža za grško-katoliškega škofa v Stanislaju.

Posl. Kowalski z radostjo pozdravlja ta postavni načrt, ker se bode s tem ugodilo davno uže gojeni želji grško-katoliškemu pre-

Na spanje ni mogel misliti, dasi je bil drugače zelo lahkoživ. A veliki dvojem silil ga je neposredno k odločitvi. Njegova lepa prijateljica je zahtevala, naj jej jutri — jutri za rano — pošlje kodrec svojih las v znamenje, da je njen, da hoče iti za njo.

Se prej — doli na ulici — zdelo se mu je nemožno, storiti, kar je zahtevala. In zdaj zdel se mu je ozki, priprosti dom z njegovimi dolžnostmi, z njegovo tiho jednakomernostjo, njegovimi morečimi skrbmi tako neposredne težak, da je menil, da ne more dalje prenašati. On je bil umetnik, on je potreboval svobodnega gibanja, dolžnost je bila, samega sebe osvoboditi.

Korakal je po sobi gori in doli v neprestanem duševnem boji. Svetilnica je slabo gorela, zunaj lesketal se je sneg na strehah, noč bila je tako tiha in njegovo srce tako glasno. Konec mora biti...

Hlastno pograbi škarije, stopi pred ogledalo ter si odreže kodrec, kitico las s čela.

Storjeno je bilo.

In kako je zdaj zrl v ogledalo, kakor bi se bal lastnega svojega bledega obraza. Ni

bivalstvu; govoril je obširno nadalje ter razpravljaj in pojasnjeval o tej priliki vse cerkvene zadeve rusinske; poganjal se je za višjo dotacijo stanislajskega škofa ter stavil prošnjo, naj se pri posvetovanji o budgetu jemlje ozir na to.

Odgovarjal je minister baron Conrad ter nekatere razmere pojasnjeval in popravljal nekatere trditve predgovornikove, zraven pa je večkrat poudarjal dobro sporazumljenje s kurijo. Sicer pa se od nobene strani ni ugovarjalo dovolitvi kredita.

Nadalje se je sprejela odprostitve od davkov pri kuponih moravske hipotekne banke, o prednosti obdačevanja pri pogozdovanji Krasa. Vse to se je vzprejelo brez debate.

Posl. Wiesenburg in drugovi stavili so interpelacijo do ministerskega predsednika o razmerah dunajske zastavnice.

Vsa seja vršila se je do zdaj mirno, a to je uže levičarjem presedalo, hoteli so imeti nekoliko prepira. Konec seje, ko so poslanci uže odhajali, prišla je levica s predlogom, naj se spremeni dnevni red prihodnje seje, in sicer tako, da naj se obravnava o predlogi o kongruji pred novelo o pristojbinah. Današnji levičarski govornik in podnačelnik „Schulverein“, dr. Kraus, utemeljeval je svojega predloga nujnost s tem, češ, da se izognemo, da ne bi kdo mislil, da bode novela o pristojbinah morala dati sredstva za kongruo.

Dobro pa je predgovornika zavračal poslanec Clam-Martinic ter dokazoval, da nihče ne more misliti, da je med tema dvema predlogama tako razmerje, o kateršem hoče vedeti predgovornik.

Nadalje je dejal govornik: „Gledé nujnosti, potrebe in važnosti smo po tem, kar je dejal predgovornik, gotovo vsi jedne misli. Njegove izjave nam dajejo prepričanje, da bomo pri posvetovanji o predlogi zaradi kongruje tudi pri naših političnih nasprotnikih našli podporo. To je gotovo veselo znamenje. A jaz menim, da se nujnost ne more nanašati na dan, kedaj se bode ta predloga rešila v tej visoki zbornici, marveč na dan, kedaj bode zadobila moč, in da gledé na zdanje zasedanje ni nikakega prej ali pozneje gledé časa, ki zadobi ta zakon veljavo.“ Obe predlogi prideta na vrsto, torej je jedno, če pride ta ali ona prej v razgovor. Govornik odločno zavrača sumničenje, kakor da bi se hotelo s tem, da se prej obravnava o predlogi zaradi kongruje, ogniti kaki nepriliki. „Jaz odkrito izrekam: jaz menim, da novela o pristojbinah dopušta bistvene spremene, ter da bi bilo želeli, da se tudi nekaj sprememb izvrši; a navzlic temu se mi zdi novela o pristojbinah povsem prava in dobra in glasoval bodem za njo. Glasoval bodem tudi za predlogo o kongruji, ker se mi zdi dolžnost, da se to, kar se je leta in leta zamudilo, zdaj popravi. Prosim torej, naj se pridrži dnevni red.“ (Pohvala na desnici.)

bil več sam. Ženska stala je za njim, v priprosti domači obleki, prijazen, nekoliko zaspán obraz.

„Saj si tukaj, Edmund,“ dejala je nekoliko v zadregi. „Vaša družba je bila dolgo vkup. Vlegla sem se oblečena na posteljo ter zaspala in spala — dokler me niso zdaj tvoji koraki prebudili.“ Opazila je zdaj odrezan kodrec, vzdihnila je nekoliko, potem pa govorila dalje z nebržnim glasom:

„Uže zopet kodrec, Edmund. Tvoje učenke sanjarijo za te, vem. A za tvojo ženo ni to prijetno, veš? Ta kodrec — je gotovo za igralko, h katere odhodnji si bil povabljen!“ — Molčala je zopet nekaj časa, v tem ko je on stal od nje proč obrnen in zrl na sneg, katerega je obsevala mesečina.

„Nu, opozoriti te vendar moram na nekaj. Morda še nisi opazil,“ govori dalje prijazno, a resno. „Poglej vendar tvoj kodrec — tu leži tudi prvi sneg — tu so uže sivi lasje. Vzemi jih proč, predno podariš kitico!“

Pristopil je ter zrl prestrašen na malo temno kitico las, v kateri je bilo videti nekaj srebrnih nitij.

Posl. vitez K r a u s je ugovarjal, da ni kaj takega trdil, vsaj ne tako izrecno. On ostane pri svojem predlogu, naj se na dnevni red prihodnje seje postavi razprava o kongru pred novelo o pristojbinah.

Posl. Chlumecy je zahteval, naj se glasovi štejejo. Pri glasovanju imela je levica štiri glasove večine; predlog poslanca Krausa se je torej vzprejel s 130 proti 126 glasovom.

Konec seje ob 2. uri 30 minut; prihodnja seja jutri.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

V državnem zboru izrekel je včeraj pri debati o predlogi zaradi kongru naučni minister svoje zadovoljstvo, da je visoka zbornica v tem vprašanju tako jedina. Tudi duhovščina ni nasprotovala, tudi finančno upraviteljstvo izreklo se je za predlogo. Vsekako bi ne mogla država vsa bremena, katera je predlagal odsek, vzeti na se, želi marveč, da bi se progresivno razdelili troškovi, tako da bi nastopilo v teku nekaterih let zboljšanje po odsekovih predlogih.

V seji budgetnega odseka predlagal je poslanec Heilsberg, naj se vzprejme resolucija o preustroju visoke kmetijske šole na Dunaji. Grof Clam se je zlagal s tem predlogom ter dejal, da je štedilna komisija predlagala, naj se ta šola popolnoma opusti. Na to je poslanec Heilsberg umaknil svoj predlog.

Tuje dežele.

Iz Berna se poroča, da se je zveznemu svetu iz nekega švicarskega mesta poslalo pismo, v katerem se mu naznanja, da se bode kmalu z dinamitom v zrak poslala zvezna palača. Zmerom lepša poročila. Dinamit pričel je gospodovati.

Iz Hamburga se poroča, da Nemčija ne namerava osvojiti si samo britansko otočje in Novo Gvinejo, marveč da bode posegla še po daljnjih otokih čez ekvator.

Iz Londona se poroča, da je govoril v četrtek v Birminghamu Chamberlain ter dejal, da bodo britske čete koj zapustile sudansko ozemlje, ko hitro se reši obleganja Kartum. Potem se bode dovolilo sudanskemu prebivalstvu, da si samo voli vladno obliko in vladarja.

V torek govoril je najstarejši sin angleškega premierja Herman Gladstone pred svojimi volilci v Leedsu. Znamenit je njegov govor zaradi tega, kar je izrekel o slednjih dinamitnih napadih. Govornik je mnenja, da bi taki napadi ne imeli posebnega pomena, če bi se z njimi ne uničevala posest in bi ljudje po nedolžnem ne izgubljali življenja. Po njegovem mnenju bi se taki zločini zabranili, če bi se uporabljala nekatera določila o obvarovanju pred zločini. Ko je govornik grajal Parnella zaradi njegovega molčanja o di-

„Sivi lasje — jaz imam sive lase,“ mr-mral je.

Žena se je borila proti ginenosti.

„Ne žaluj, dragi mož, saj to mora tako priti — kakor je prvi sneg zunaj priti moral. Nu, se vé da — sneg na tvojih lepih laseh se ne raztopi več. . . Lep in zanimljiv ostaneš zaradi tega še vendar.“ Pogledavala ga je nekaj časa zvedavo. Držal je kitico las v roki in mrmral: „Sivi lasje — sivi lasje!“

Žena je dejala s tresočim glasom:

„Kakor rečeno — Edmund — to nima nič na sebi. Pomisli vendar jedno: Ko pade zunaj prvi sneg, tedaj pač vsakdo misli: Zdaj je treba ostajati doma — v družinskem krogu. Misli tudi ti: „Prvi sneg je tu, tudi jaz hočem ostajati doma.“

„Prav imaš,“ dejal je tiho soprog. Obotavljal se je še nekaj časa, potem pa je potegnil ženo na svoje prsi ter jo ljubeče objel.

„Vzemi ti kitico las — dejal je tiho — to kitico s sivimi lasmi. In če bi bilo treba, pokaži mi jo le. Vender mislim, da ne bode treba!“

F. pl. K.

namitnih napadih, začuli so se glasovi izmed poslušalstva: „Obesite ga!“

Razne vesti.

— (Cesarica Charlotte.) Poročali smo zadnjič po poročilih drugih časopisov, da se zdravje nesrečne vdove cesarja Maksimilijana boljša. Govorilo se je namreč obče, da se bolnici zopet vzbuja spomin in da se s precejšnjim upanjem njeno ozdravljenje pričakuje. A sedaj se ta poročila zopet preklicujejo. Pač je telesno trdna in zdrava, a njen duh je še vedno temán. Sedaj prebiva v nekem gradu ne daleč proč od Brüssla.

— (Princ in šolarček.) Desetleten deček, učenec neke londonske šole, poslal je princu Edvardu k rojstnemu dnevu sledeče pisanje: „Dovolite, kraljeva visokost, da pošlje takó majhen pobič, kakor sem jaz, tako velikemu gospodu, kakor ste Vi, najsrčnejša voščila k rojstnemu dnevu. Bog daj, da bi naša dobra kraljica in Vaš oče, princ Waleski, še dolgo živela; mi otroci se moramo toliko zgodovine učiti o kraljih in kraljicah.“ Princ Edvard odpisal je dečku lastnoročno z naslednjimi besedami: „Zahvaljujem se svojemu mlademu prijatelju za voščilo, katero je tako lepo sestavil in brez pogrška napisal, in upam, da se bode še dalje zgodovine učil.“ Tako poročajo „Times“.

— (Z ruskega in grškega dvora.) Kakor se „Pol. Corr.“ iz Aten poroča, je dognано, da se bosta grška princeznja Aleksandra in ruski veliki knez Pavel zaročila. Kraljica Olga, ki se je prej temu protivila, da bi se ženitev vršila v Petrogradu, privolila je sedaj v to, in tako je tudi ta ovira odstranjena.

— (Nov atentat nihilistov.) Dne 18. t. m. streljala sta v Pultavi na Ruskem dva človečeta na policijskega šefa Kollerta, ne da bi ga bila zadela. Zločinca so prijeli in zaprli. Ni dvojbe, da so zopet jedenkrat nihilisti hoteli pokazati svojo moč.

— (Velika nesreča na železnici.) Iz Avstralije poroča se o grozni nesreči, ki se je te dni prigodila v Avstraliji blizu Waga-Wage. Ker so bili zadnji čas hudi nalivi, spodnesla je voda nek mostič ravno, ko je čez drčal osebni vlak. Vsi vozovi so se razleteli. Nad sto oseb je ranjenih in mrtvih. Tako velika nesreča se na železnici že davno ni prigodila.

— (Kako se lahko tvarina dobi za časopis.) Urednika dveh listov v Long Island Cityju bila sta v največji zadregi in skrbi, kako bi napolnila predale svojih listov. Nekaj časa premišljata, kaj da bi bilo storiti, kar pride nemu dobra misel v glavo. Pové je svojemu kolegi, ki jo precej odobri in tako se vzdigneta ter podasta naravnost v ondotni občinski zbor. Tam pričneta prepir, potem pa si zbereta vsak svojega moža ter ga začneta obdelavati in pretepavati. Popisala sta potem celo dogodbico prav na obširno in bralci njihovih časopisov imeli so dokaj interesantnega berila.

Domače stvari.

— Nj. c. in kr. apostolsko veličanstvo izvolilo je prostovoljni požarni brambi v Bizoviku podariti 60 goldinarjev iz Najvišje zasebne blagajnice.

— (Imenovanje.) Profesor na državnem gimnaziju v dunajskem Novem Mestu gosp. Andr. Zeehe imenovan je ravnateljem na državnem gimnaziju v Beljaku.

— (Imenovanje.) Gospod deželni predsednik imenoval je c. kr. vladnega kancelista Andreja Krannerja okrajnim tajnikom, a c. kr. poštnega asistenta Adolfa Rohrmanna vladnim kancelistom.

— (Konec šolskega poluleťja.) Srednje šole v Ljubljani kakor tudi učiteljske šole bodo prvo poluleťje dne 14. februarja. Drugo poluleťje se prične dne 18. februarja.

— (Delavsko pevsko društvo „Slavec“) priredi v ponedeljek dne 2. februarja v čitalniški restavraciji ples. Vstopnina za nečlanove 1 gld. Začetek ob 8. uri.

— (Umrli) je včeraj dopoldne g. Matija Gregorič, hišni posestnik in žitni trgovec v Ljubljani.

— (Graščino „Podvino“) poleg Mošenj na Gorenjskem, do zdaj lastnino gosp. A. Mallya, kupil je za 28000 goldinarjev francosk knez Polignac.

— (Pomladansko vreme) imajo zdaj uže na Reki. Poroča se od tod, da se preletavajo v gorkem zraku uže pisani metulji. Pri nas jih pač še ne bode tako kmalu, kajti včeraj v jutru bilo je ledeno mraz, popoldne je vendar postalo južno vreme, in tako je tudi še danes. Sneg se prav zelo taja.

— (Planinskega društva) odsek „Kranjska“ imel je te dni v Ljubljani občni zbor, pri katerem se je sklenilo, da se napravi na Triglavu zavetišče ter se priredi na Triglav nova pot skozi Vrata. Zdaj bode lahko možno priti tudi od te strani na Triglav, kar se je do zdaj godilo skozi Krmo ali skozi Bohinjsko dolino. Zavetišče odprlo se bode baje meseca avgusta.

— (Prva dolenska posojilnica), registrirana zadruga z neomejenim poroštvom v Metliki, imela bode dne 1. marca 1885 ob 9. uri zjutraj v pisarni mestne občine metliške redni občni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1.) Nagovor ravnatelja; 2.) poročilo blagajnika; 3.) poročilo nadzorstvenega odbora; 4.) potrjenje računa za leto 1884; 5.) predlog bilance za leto 1884; 6.) predlog nadzorništva, da bi se poobrestovanje vloženega in posojenega denarja od 1. januarja 1886 naprej za 1 % znižalo, za odobrenje; 7.) volitev ravnateljstva in nadzorništva; 8.) predlogi društvenikov. — Bilanca prve dolenske posojilnice z neomejenim poroštvom v Metliki koncem leta 1884 je sledeča: Imetje: 1.) gotovine konec leta 1884 gld. 2374.52, 2.) posojilo na posestva gld. 7445, 3.) posojilo na mejnice gld. 106513.05, skupaj gld. 116332.57. Dolgovi: 1.) 412 deležev udov gld. 7416, 2.) hranilne vloge gld. 104717.49, 3.) društveni zaklad gld. 1212.51, 4.) čisti dobiček gld. 2986.57, skupaj gld. 116332.57.

— (Mrtvo) so našli, kakor se nam poroča iz kočevskega okraja, te dni neko uže nad 60 let staro beračico, koje ime do sedaj še ni znano, v gozdu blizu Črnega Potoka pri Kočevju. Truplo ležalo je globoko pod snegom, a divje živali odkopale so ga ter deloma razjedle. Vaščani iz Črnega Potoka spoznali so v mrtvi beračico, ki je še novembra meseca ondi prosjčila in je najbrže uže tedaj zmrznila, potem jo je pa sneg zapal.

Poročilo o občnem zboru c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Začetek občnega zbora bil je določen na 9. uro dopoldne v magistratni dvorani, v istini pa se je pričelo zborovati še le po 11. uri, kajti do tedaj ni se zbralo za sklepčnost dovoljno, zahtevano število. Predsedoval je podpredsednik gospod J. Seunig.

Predsednik gosp. Seunig pozdravil je navzočne društvenike, izreka posebno toplo zahvalo za udeležitev zbora gospodu deželnemu predsedniku baronu Winklerju, gospodu deželnemu glavarju grofu Thurnu ter vladnemu zastopniku gospodu pl. Wurzbachu. Na to otvori sejo.

Gosp. družbeni tajnik Gustav Pirc poroča o delovanju centralnega odbora ter omenja na kratko, da se je c. kr. kmetijska družba kranjska udeležila shoda pomologov v Gradci, da sta jo zastopala odbornik gosp. dr. Poklukar in družbeni tajnik. Poročevalec podal je v kratkih potezah tega zborovanja namen in načela ter je na dalje omenjal krasno razstavo v sušilnici grofa Attemsa po ameriškem načinu posušenega sadja in zelenjadi. Poročevalec pozivlje gospode društvenike, naj bi si to osrednjo postajo grofa Attemsa ogledali, tam bi našli in se naučili marsikaj koristnega, novega, naprednega, kajti sadjarstvo je na Kranjskem še na precej primitivni stopinji, vendar je silno važen faktor za našega kmetovalca, zatorej treba, da naš kmetovalec tudi napreduje, da ne bode prodajal samo frišno sadje, marveč tudi suho, a posušeno po novi metodi, da ostane ukusno in se ne ožge, kakor se je to do zdaj godilo v naših navadnih sušilnicah.

Poročilo se odobri.

Gosp. družbeni blagajnik And. Rus poroča o računu za prošlo in o proračunu za bodoče leto. Račun za prošlo leto 1883 kaže dohodkov 6090 gld. 50 kr., stroškov pa 5403 gld. 6 kr., torej je prebitka 687 gld. 44 kr. Proračun za leto 1885 pa kaže dohodkov 5225 gld. 58 kr., stroškov pa 5215 gld. 59 kr., obe poročili se odobrita.

Družbeni tajnik g. G. Pirc poroča v imenu osrednjega odbora o predlogih raznih kmetijskih podružnic.

Najprej poroča o predlogu kmetijske podružnice novomeške. Novomeška podružnica stavi predlog, naj bi se ustanovila sadjarska in vinarska šola za Dolenjsko v Rudolfovem ali v bližnji V utemeljitvi omenja podružnica, da bi bil ta kraj najbolj pripraven za sadjarsko in vinarsko šolo — ker je tu uže zadosti učiteljev, da je tu trta še neokužena; ta šola da bi ne imela samo namen, širiti teoretično znanje, šola bi morala posebno praktično vplivati na prebivalstvo, skrbeti bi morala, da si kmet zasadi žlahtno sadje in si zasadi boljše trte, potem bo tudi vino boljše, in korist od šole bo zelo velika.

Gosp. Robič omenja, da o tem predmetu zdaj pač ne treba več obširno razpravljati, kajti ustanovitev šole je uže sklenjena.

Gosp. deželni predsednik baron Winkler naznanja, da bode vlada vse možno storila, da se ustanovi za Dolenjsko potrebna kmetijska šola, na-dejati da se je tudi od visokega ministerstva potrebne podpore.

Gosp. Pirc meni, da ne treba kmetijske šole postaviti ravno v Rudolfovo; morda se najde kje kako bolj prilično mesto, ker za šolo ne zadostuje samo, da je dosta vinogradov, treba marveč tudi gozdov in njiv, da se bodo kmetje tudi v tem učili boljšega gospodarjenja. Če se je pa trdilo, da v okolici Rudolfovega ni še trta okužena, to pač tudi ni posebno tehten vzrok za ustanovitev šole ravno tam; šola treba ustanoviti v okuženih krajih, da se ljudstvo pouči, kako je vendar še možno, tudi od vinogradov, napadenih po trtni uši, pridobiti si vsaj nekaj dohodkov. Čemu zdravniku zdravemu človeku?

Drugi predlog podružnice novomeške se je glasil na to, naj bi se po trtni uši okuženi vinogradi po Dolenjskem zasadili z ameriansko trto, katere se trtna uš ne prime. Trtna uš razširja se vedno bolj po dolenjskih vinogradih, kmalu jih bode uničenih sila mnogo, če se ne najde sredstvo proti njej; sredstva proti njej pa niso še našli, torej naj bi se zasajale take trte, katerim trtna uš ni škodljiva. Naprosi naj se torej visoka vlada, deželni odbor in kranjska hranilnica, naj bi dovolili nekoliko podpore za nakup amerianskih trt. Tako bi se moglo ohraniti še vinarstvo na Dolenjskem.

Gosp. dr. Sterbenec izreka, da se je v Vipavi uže napravila poskušnja z ameriansko trto in da se je dobro obnesla, zato je tudi on predlog podružnice novomeške prav toplo priporoča. Predlog se vzprejme.

Tretji predlog novomeške podružnice: Pri državnem zboru naj se vloži prošnja, da se onim lastnikom, kateri so oškodovani po „Peronospora viticola“, odpiše nekaj davka. „Peronospora viticola“ je vinogradom zelo nevarna bolezen, v Ameriki se je bolj bojijo nego trtne uši. In ta bolezen zanesla se je tudi uže v dolenjske kraje ter povzročila uže mnogim vinogradnikom obilo škode.

Družbeni tajnik gosp. G. Pirc omenja, da je deželni kulturni svet za Tirolsko o tej zadevi sklenil uže naslednjo prošnjo: „Z ozirom na to, da je po izrekih izvedencev „Peronospora viticola“ nov sovražnik trte, na kojega ozirati se ni bilo mogoče pri določevanju čistega katastralnega donosa, na dalje z ozirom na to, da ta glivica povzroči veliko škodo, obrne naj se kulturni svet do c. kr. finančnega ministerstva z nujno prošnjo, da naj to zlo uvrsti med one elementarne nezgode, vsled katerih se davek odpisuje.“ Gospodu Pirca se zdi bolj prilično, če se zaradi odpisa davka obrne kmetijska družba do visokega c. kr. finančnega ministerstva.

Predlog novomeške podružnice z nasvetom gosp. Pirca se vzprejme.

(Konec prihodnjic.)

Vabilo na naročbo.

Z februarjem 1885 prične se nova naročba na naš list. Prosimo torej naše čast. naročnike, naj naročbo ob pravem času ponové, da se pošiljanje lista ne pretrga. Najbolje se to učini po poštni nakaznici, na čegar odstrižek treba prilepiti le naslov, ki je na pásku vsacega lista.

Naročnina je, kakor doslej, namreč:

Po pošti:

za celo leto	gld. 10—
„ pol leta	„ 5—
„ četrt leta	„ 2-50
„ en mesec	„ —85

Za Ljubljano:

za celo leto	gld. 6—
„ pol leta	„ 3—
„ četrt leta	„ 1-50
za donašanje v hišo vsak mesec 9 kr.	

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Gradec, 30. januarja. Včeraj bil je pred tukajšnjim porotnim sodiščem obsojen bivši vseučiliški kancelist Fran Sameditsch zaradi zločina uradnega poneverjenja šolnine v znesku 1400 gld. Obsojen je bil v štiriletno težko ječo.

Shanghai, 30. januarja. Razširjena je vèst, da se je vršil boj med kitajskimi in francoskimi vojnimi ladjami pri Matsu. Natančnejših poročil še ni.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 31. januarja.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	gld. 83-55
„ „ „ srebrou	84-10
Zlata renta	106-50
5% avstr. renta	99-15
Delnice narodne banke	867—
Kreditne delnice	304-60
London 10 lir sterling	123-60
20 frankovec	9-77
Cekini c. kr.	5-80
100 drž. mark	60-35

Uradni glasnik

z dne 30. januarja.

Eks. javne dražbe: V Ljubljani hiša Venerande in Fr. Supanciča na Starem trgu št. 2 (19000 gld.) dne 23. marca, 27. aprila in 1. junija. — V Kameniku zemljišče Mihe Terana iz Nasovč (520 gld.) dne 11. febr., 13. febr. in 15. aprila. — V Črnomlju zemljišče Jan. Suštaršiča iz Belč Vrha (487 gld.) dne 20. febr., 20. marca in 17. aprila. — V Litiji zemljišče Jur. Kastelica iz Preske (505 gld.) dne 17. febr.

Pod varstvom: C. kr. dež. sodnija v Ljubljani postavila je radi zapravljivosti Andr. Plahuti, zemlj. posestnik v Markovem, Fr. Resnika, zemlj. posestnika iz Žubejevega, varuhom; — dalje Jakobu Moharju iz Starega Sela radi bebosti Jarneja Pančurja iz Pišanjevice za varuha.

Tujci.

Dne 29. januarja.

Pri Maliči: Langl, c. kr. profesor; Paschka, Oreschnik, Roth, Brahe, Atlas, Angel, Lackenbach in Schönbberger, trgovci, z Dunaja. — Kossler, inženér, iz Gradca. — Loser, trgovec, z rodbino, iz Trsta. — Francič, c. kr. uradnik, iz Kranja. — König, c. kr. žendarm, iz Mozirja. Pri Slonu: Bruck in Griesing, trgovca, z Dunaja. — Lüdersdorf, trgovec, iz Podmokel. — Peterzell, fabrikant, iz Slov. Lonceberga. Pri Južnem kolodvoru: Färber, trgovec, z Dunaja.

Umrlí so:

Dne 30. januarja. Matija Gregorič, žitni trgovec, 61 l., Pred škofijo št. 21, vodenica. Dne 31. januarja. Jovana Wissiak, soproga lonč. pomočnika, 26 l., Krakovske ulice št. 21, jetika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
30. jan.	7. zjutraj	736-87	-16-4	vzh. sl.	megla	
	2. pop.	735-61	-2-4	zpd. sl.	js.	0-00
	9. zvečer	735-21	-1-0	jzpd. sl.	l. sv.	

Najfinejša

melange - marmelada

(mešana, žlahtna omáka iz ovočja)

kilo po 40 kr.,

pristni izleček iz čajovega rumca.
dobi se pri (14) 4-1

J. R. PAULIN-u, Pred škofijo št. 1.

Le malo časa je tú videti

umetneljni diorama

ki obseza vedno najnovejše svetovne in časovne dogodaje:

bitve na morji in na kôpnem, povodnji, požare, potrese, zimske in poletne pokrajine.

Ta razstava ni samo za odraslene poučna in zanimiva, ampak tudi za deca.

Kabinet nahaja se na cesarja Jožefa trgu.

Ustopenina je 10 kr.

Prav mnogobrojnega obiskovanja prosi

odličnim spoštovanjem

Edvard Neugebauer,

(13)

lastnik kabineta.

Protikatarálíčne

salicilne kroglice

izdelovane po G. Piccoliji, lekarji „pri angelju“, Ljubljana, Dunajska cesta.

Pomirijo dražest in so močaste in raztvarjajo slezo, so izborno sredstvo zoper kašelj, hripavost, boleti v prsih in vratu in zaradi antiseptičnega učinka vsled nahajajočega salicilno-kislega natrona najboljše varovalno sredstvo zoper davico ali difteritiko.

1 škatulja 20 kr.

Naročbe z dežele izvršujejo se nemudoma po pošti.

(106) 15-8

Bock-, cesarsko in eksportno pivo

v steklenicah

priporoča

A. Mayerjeva

trgovina piva v steklenicah

v Ljubljani. (1) 51-5

Zaloga zemljevidov

c. kr. generalnega štaba.

Mera 1:75000.

Listi so po 50 kr., zloženi za žep, pri-lepljeni na platno po 80 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg-ova

knjigarna v Ljubljani.